"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year..... $6.00
Six Months..... $3.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

No. 225 CHICAGO, ILLINOIS, ANTRADIENIS, RUGS. (SEPT.) 25 D., 1923 M. METAI-VOL. VIII

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE OF ACT OF MARCH 3, 1879

MOKYKLOS SKAITLINGAI KATALIKŲ LANKOMOS.

ĮKURTA DAUGYBĖ NAUJŲ ĮSTAIGŲ.

Kai-kur mokinių skaičius pasidaugino ligi 25 nuoš.

WASHINGTON, rugs. 24. — Anot gautų žinių, visose Suv. Valstybėse katalikiškas mokyklas kaskartas vis didesnis skaičius mokinių lanko. Katalikuose prigįja obalsis, kad kiekvienas katalikas vaikas privalo lankyti katalikišką mokyklą. Iš kai-kurių diocezijų praneša, kad mokinių skaičius šįmet užsiregistravo kur-kas didesnis negu perniai. Kai-kur ta diduma siekia net 25 nuošimčius palyginus su pernykščiais metais.

Aukštesniojo mokslo mokyklos.

Pastaraisiais metais pastebėtas žymus katalikų jaunimo aukštesniojo mokslo siekimas. Tas siekimas ypač šįmet pažymėtinas.

Katalikų Universitetas čionai bus atidarytas rytoj, rugsėjo 25 d. Kitos aukštesniosios mokyklos kitur jau pirm savaitės arba anksčiau atidarytos.

Naujų pasaulinių studentų Katalikų Universitetan įstoja apie 200. Tikima, kad įstos dar daugiaus. Tik vienų dvasinių studentų tikimasi turėti suvirš 500.

Trejybės Kolegija mergaitėms kupina studenčių. Daugybės aplikančių nepriimta. Neturima vietos.

Šv. Marijos Kolegija Oaklande kupina. Detroito Universitetas turės suvirš 2,000 studentų.

Studentų skaičius didesnis Georgetown, Šv. Kryžiaus, Bostono Kolegijoje, St. Louis Universitete, Fordham, Duquesne Universitete ir Pittsburge.

Šv. Ignacijaus Kolegijoj ir aukštesniojoj mokykloj, Baltimore, studentų skaičius šįmet žymiai didesnis.

Chicagos pažanga.

Chicagos arkivyskupijos katalikiškose mokyklose šįmet mokinių skaičius 165.000. Perniai buvo 147,000. Aiškus pažangumas. Kai-kuriose įstaigose mokinių skaičius pasidaugino 15 nuošimčių.

Chicagos arkivyskupijoj gyvuoja 288 parapijų mokyklos, 50 akademijų mergaitėms ir 50 kolegijų ir aukštesniųjų mokyklų bernaičiams.

Milwaukees arkivyskupijoj taipat yra didis pažangumas. Visose įstaigose katalikų mokinių skaičius šįmet didesnis. Parapijų mokyklose užsiregistravo 98,861 mokinys.

Šįmet taip yra visose Suv. Valstybėse. Amerikos katalikai kaskartas vis labiaus susipranta. Ir lietuviai nuo tos abelnos pažangos neturi atsilikti. Ir lietuviai tėvai lig vieno privalo savo vaikus siųsti į katalikiškas mokyklas.

Bulgarijos Parlamentas Paleistas

MINISTERIŲ KABINETE VYKDOMOS ATMAINOS.

PRANEŠA, 200 KOMUNISTŲ SUŠAUDYTA.

SOFIA, rugs. 24. — Karalius Borisas pasirašė tris dekretus.

Vienu dekretu ministerių kabinete parėdytos atmainos. Iš kabineto išeina teisingumo ministeris Smilov. Jis yra nacionalės liberalų partijos narys.

Kitu — paleidžiamas parlamentas.

Trečiuoju — karo padėtis praplėčiama visoj valstybėj.

Pramatomas dar vienas dekreto paskelbimas. Tai parlamentan rinkimai.

Kabineto krizis neturi nieko bendra su komunistų ir valstiečių sukilimais. Socialistai atsisakė ineiti kabinetan, kaip ilgai jame bus nacionalistai, kurie įtariami provokiškume. Net pati santarvė nepalanki nacionalistams.

Paleistas parlamentas nebuvo susirinkęs sugriovus Stambuliskio valdžią.

Vidurinių reikalų ministeris gryžo Sofijon aplankęs sukilimų plotus. Jis tvirtina, kad kuone visur sukilimai numalšinti. Lygiai nuo Jugoslavijos nesama pavojaus.

PARYŽIUS, rugs. 24. —Iš Sofijos Havas agenturai depešoje pažymima, kad sukilimai Bulgarijoj kaip gaisras plinta ir stiprėja.

Sako, šimtas tukstančių valstiečių, kurių dauguma organizuoti ir gerai apginkluoti, maršuoja ant Sofijos su tikslu sugriauti valdžią.

Visą šeštadienį kabinetas buvo posėdy pirmininkaujant karaliui Borisui. Du pulku pasiųsta prieš maršuojančius valstiečius, kurie vietomis sulaikyti.

LONDONAS, rugs. 24. — Bulgarjos valdžios parėdymu, tenai nugalabinta du šimtu komunistų vadų, anot depešos iš Sofijos į Central News.

LONDONAS, rugs. 24. — Reuterio depešoje iš Sofijos sakoma, kad Nova Zagora ir Tohirhan 70 komunistų nukauta ir sužeista.

KAIP BRANGUS GYVENIMAS.

NEW YORK, rugs. 25. — National Industrial Conference Board paskelbė, kad Amerikoj gyvenimas per pastaruosius 6 mėnesius pabrango taip, kad niekuomet čia dar nebuta.

Šiandie nemaži darbininkams ir uždarbiai. Bet kiek tik uždirbama, tiek tuojaus ir išleidžiama gyvenimui. Daugeliui darbininkų nei uždarbių neužtenka, kad tinkamiau prasimaitinti.

Namų nuomos šiandie 75 nuoš. brangesnės už 1914 metus.

Chicagoje per praeitus 6 mėnesius gyvenimas pasidarė 57 nuošimčiais brangesnis. Kai-kurie maisto produktai šiandie 147 nuoš. brangesni už 1914 m.

123 ŽUVO ŽEMĖS DREBĖJIME.

TEHERANAS, rug. 25. — Buinurd apylinkėse žemės drebėjimas keletą sodžių sunaikino. Žuvo 123 žmonės. Daugiaus šimto asmenų sužeista.

Persijoje žemės drebėjimas vis dažniaus atsikartoja.

TURKAI PRIEŠ AMERIKONUS.

LONDONAS, rugs. 25. — Iš Konstantinopolio pranešta, kad turkų valdžia reikalaujanti, idant iš Konstantinopolio amerikoniški karo laivai butų atšaukti.

VOKIEČIŲ MARKĖS TOLIAUS PUOLA.

NEW YORK, rugs. 25. — Vokiškų markių kaina dar daugiaus smunka. Šiandie Vokietija cirkuliacijoje turi 515,000,000,000,000 poperinių markių.

MOSSOLINI BROLIS FRANCIJOJE.

PARYŽIUS, rugs. 25. — Italijos premiero Mussolini tikras brolis yra Francijoje. Jis dirba rekonstrukcijos plotuose. Nenori gryžti Italijon, nes jam ten neturima pelningos vietos.

90 DARBININKŲ ŽUVO KASYKLOJE.

VARŠAVA, rug. 25. —Kasykloj Reden, arti Sosnowice, ištikus ekspliozijai 90 darbininkų žuvo. Iš jų 40 gyvi užgriauti žeme.

Prohibicija išvystė saldainių pramonę. Vietoje saliunų šiandie randasi visur saldainių krautuvės.

NAUJĄ TURKIJA NETURI PINIGŲ.

DELTO PLINTA VALDININKŲ TARPE PAPIRKIMAI.

Bloga dirva užsienių kapitalams.

KONSTANTINOPOL, rug. 24. — Naujoj Turkijoj situacija begalo komplikuota. Tai ypač todel, kad valdžios iždas tuščias, gi pinigų nėra kur gauti.

Turkas valstietis yra geras žmogus, bet didelis tinginys. Jis geras kariautojas ir gali but neprastas darbininkas. Bet remiantis savo religija jis netiki sunkių darbų naudingumui.

Jei šiandie Anatolijoje yra bent koks progresas prosperavimui, tad už tai reikia padėkoti ten užsilikusiems krikščionims.

Nieko neturima.

Turkija per Smirną daug tabokos eksportavo. Per Samsuną — figas ir razinkas. Iš Brussos šilkų.

Smirnos apskritis šiandie yra sunaikinta, taip kad apie tabokos eksportą negali but kalbos. Šilko gamyba labai palaužta.

Kituomet Konstantinopoly pirklyba žydėjo. Bet tą pirklybą čia vedė ne turkai, tik armenai ir graikai. Kuomet šiandie nėra tų pastarųjų, nėra nei pirklybos. Sandeliai tušti, didžiuma krautuvių uždaryta.

Europos kapitalistai ir pirkliai tuotarpu bijo įdėti čia kapitalų pirklybos atnaujinimui. Negali gauti atatinkamos garantijos.

Kuomet viskas taip suirę, valdžia neturi pajamų.

Gyvena papirkimais.

Valdžia, neturėdama užtektinai pinigų, negali tinkamai apmokėti valdininkų. Tuotarpu valdininkams reikia gyventi ir turėti duonos.

Delto valdininkų tarpe plinta papirkimai. Šiandie Turkijoje, prireikus, nesunku papirkti policiją ir pačius teisėjus ir dar aukštesnius valdininkus.

Papirkimų dirva labai plati ir priemoninga. Turkų policija randa priežasties prisikabinti prie neturko. Tik papirkimais tad galima nuo jos atsikratyti.

Tai tikra pragaištis valstybei del papirkimų praplitimo.

Menka dirva.

Užsienių kapitalams Turkijoje yra visai menka dirva. Tai pirmiausia delto, kad svetimšalių privilegijos daug varžomos, kuomet panaikintos kapitulacijos. Antra, kaip jau sakyta, turkų apsileidimas, nenorėjimas atsiduoti darbui, kad turėti iš to sau naudos ir užtikrinti laimingesnę ateitį. Pagaliaus nepalankus turkų atsinešimas į visus svetimšalius, ypač į krikščionis.

Padėtis Turkijoje taip bloga, kad blogiaus nereikia. Žinoma, šalis daug nukentėjusi nuo karo. Bet kad nevedama šiandie jokia rimta valstybėje rekonstrukcija, kai-kad daroma, kitose šalyse.

PRANEŠA, BULGARIJOJE REVOLIUCIJA PLINTA.

Valstiečiai apvaldė pasienių miestelius.

BELGRADAS, rugs. 24. — Anot žinių, kontrrevoliucija Bulgarijoje plinta. Sukilimų priešaky stovi komunistai. Prie jų prisidėję sukurstyti valstiečiai, žuvusio premiero Stambuliskio pasekėjai.

Rumunijos ir Jugoslavijos pasieniais valstiečiai apvaldę keletą miestelių. Skleidžiamos gyventojų tarpe proklemacijos, atkreiptos prieš karalių Borisą, kurs vadinamas žmogžudžiu ir kraujo ištroškusiu kraugeriu. Pažymima, kad sukilimas yra agrarinis ir tas nieko bendra neturi su komunizmu.

Karo padėtis.

Išpradžių bulgarų valdžia karo padėtį paskelbė tik Sofijoj. Paskui tą padėtį praplėtė po visą šalį. Suėmė daugybę komunistų. Bet kontrrevoliucijos liepsnų negali sustabdyti.

Komitadžių buriai iš Makedonijos pasienių persimetė į Bulgarijos šiaurius ir vakarus. Komitadžai priešinasi agrarams.

Buvusioji Stambuliskio valstiečių gvardija užėmė keletą miestelių ir juose laikosi.

Miesteliuose išlipinti atsiliepimai, kuriais geležinkeliečiai šaukiami generalin streikan.

Kariuomenė su sukilėliais.

Iš Lom Palanka, Bulgarijoje, pranešta, kad tenai prieš sukilėlius pasiųstas antrasis bulgarų pulkas. Ir tas pulkas vieton kovoti prisidėjęs prie revoliucionierių.

Pašalinus Stambuliskio valdžią, pastarosios šalininkai susispietė daugiausia Čekoslovakijos sostinėn Prahon. Tenai jie daro sąkalbius prieš naują valdžią.

Tuo veikimu didžiai interesuojasi Jugoslavija. Nes Stambuliskio valdžia buvo jai palanki. Stambuliski su visais kaimynais sugyveno gražiuoju, kad turėti sau ir savo šalininkams rojų.

POLICMONAS MIRĖ.

E. Chicago, Ind., mirė policmonas Mitchel, kurį anadien viename saliune negras pašovė. Kitas policmonas tą dieną ant vietos nužudytas.

Chicagoje ir Cook apskrity pradėjus Naujais Metais lig vakar automobilių nelaimėse žuvo 503 asm.

Žinios iš Lietuvos

VAIDIJASI?

Ar gamtos prajovai ar šposai?

Kaune, ant Žaliojo Kalno, namely, kuriame gyvena 7 žmonės nakties laiku pradėjo su didžiausiu trenksmu trukti stikliniai indai, kaip seni vartoti taip iš vakaro nupirkti, ir mėtytis ant žmonių vilnų mezginys — kojinė.

Rugpiučio 12 d. parvažiavęs į tą namą ir išgirdęs pasakojimus apie tą atsitikimą netikėjau. Vakare, man gulint atskirame uždarytame kambarėly, kylo dideliausis trenksmas. Užsidegęs šviesą radau pas lovą mesta tiesiog į mane molinę plytą, kuri iš vakaro gulėjo toli nuo lovos. Paskui pradėjo smarkiai mėtytis sausos žolės, nuodeguliai, augliai, sauso molio gabalai, o ant galo lango uždangalas su trenksmu pasikėlė ir vėl ramiai nusileido. Tuo viskas baigėsi. Gal ta galybė išlindo per langą, nes ten buvo skylutė. Trankymasis prasidėjo lygiai 21 val., o baigėsi 23 val.

Girdėjau, kad Kaune ir daugiau panašių atsitikimų randasi. Gerai butų, kad kas žino, kame tokių įvykių priežastis, paskelbtų visuose laikraščiuose jų išaiškinimą ir nuramintų vargšus žmones, nes kai kurie visa tai matydami iš baimės net ligą gauna.

MILŽINKAPIŲ KARALIJOJ.

ŠIMONYS, Panevėžio aps. — Mūsų valsčiaus ribose tenka pastebėti daug piliakalnių ir senovės kapinių. Vieni jų gamtos-motinos, kiti aiškiai žmogaus darbščių rankų padaras. Dailiai atrodo aukštas Bugailiškių piliakalnis, plačiai aplinkui slėnio pievų supamas ir gražiai pušaitėmis viršuje vainikuojamas. Mūsų tautos aukurų gadynės. Gaigalių-Rinderių įdomųs kalnai apvaliomis krutinėmis ir šonais turi kaskadų laiptų išvaizdą.

Mieliunų kaimo gatvės gale yra kelnelis, nuo kurio esą galima keturias bažnyčias matyti; čia kasant žvyrą žmonių kaulus randa ir, kaip pasakoja čia esą švedkapiai, juose esą daug turto paslėpta....

Miškinelių k. krumų smiltynuose taipat žmonių kaulų liekanų, baltų sudilusių pinigėlių ir apkarpytų kardų — kalavijų randa. Pasakoja, kad čia taipat esą švedų karo pėdsakai. Visai panaši vieta su panašiais senovės radimiais yra Vitetiškio lauke, prie pat vieškelio, pušynėly. Daug čia grožio ir paslapčių, istorinių vietų turime, tik gaila, kad niekas jų nežino. Lietuvos istorikams butų daug medžiagos musų istorijai.

NELAIMĖS.

Kelmės mieste, Žinkiškės miške nusišovė Kelmės milicijantas K. Andrius iš Girkalnio.

Sutkių kaimas, Kelmės val., išėjo J. B-tienė parsivesti kumelės. Parvedant krito ir negyva. Žinančiųjų ištirta, kad ji peršauta, iš karišku šautuvo.

MALĖTAI, Utenos apskr. — Čionai jau parvažiavo kun. K. Miknavičius. Jo rupesniu išlavinta giedorių choras. Bažnyčios stogas apdengtas skardomis. Viskas eina pirmyn Malėtuose. Tik socialistams ir bedieviams kun. M. negeras, nes per Seimo rinkimus iš jo priežasties katalikai laimėjo.

ORAS.

CHICAGO. — Šiandie po pietų ar vakare pramatoma oro atmaina; vidutinė temperatura.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų	$1.00
Anglijos ster. svarui	4.51
Francijos 100 fr.	5.58
Italijos 100 lirų	4.24
Vokiet. 100 mrk.	.0000006
Lenkijos 100 mark.	.0003

PINIGUS
SIŲSKITE į Lietuvą Per
DRAUGA
Nes, "Draugas" pigiausiai siunčia ir geriausiai patarnauja. "Draugas" siunčia per didžiausias Lietuvos bankas: **Ukio Banką ir Prekybos-Pramonės Banką.**
"Draugas" siunčia pinigus **litais, ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.**
Valandos: nuo 8 ryto iki 8 val. vakare.
Nedėliomis uždaryta.
2334 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
Metams $6.00
Pusei Metų $3.00
Už prenumeratą mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausiai siųsti išperkant krasoje ar expreso "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
DRAUGAS PUB. CO.
2334 South Oakley Avenue
Chicago, Illinois.
Tel. Roosevelt 7791

Graikija oficialiai atsiprašė italų vyriausybės. Įvykęs atsilyginimas tai stiprina taiką tų dviejų tautų tarpe. Europa reikalinga poilsio ir ramybės, kad galėtų gyventi ir atstatyti pasaulinio karo griuvėsius.

Radiotelefonijos išsivystymas Suv. Valstybėse yra taip pakilęs, kad šiandien skaitoma 588 išsiuntimo stotys ir apie du milionai priėmimo stočių. Netik žemėje, bet ir ore jau ankšta. Visos tos srovės taip persikerta ir susimaišo, kad Amerikos vyriausybė ieško priemonių kaip padarius tvarką ore.

Oficialus balansas, paskelbtas rugpiučio 15 dieną, Valstybinės Bankos, Vokietijoje, pastebi, kad išleista apyvarton 116 trilionų popierinių markių. Sausio 6 d. 1923 m., buvo išleista tik 1 trilionas 336 bilionai markių. Tos skaitlinės nurodo kaip strimagalviais Vokietija lekia prie pinigų kurso prapulties.

Įžymus tautininkų — laisvamanių šulas V. K. Račkauskas pakviestas prie Londono Atstovybės prekybos agentu. Paskutiniu laiku jis pametęs biznį prie bankos, prisiglaudė prie Clevelando "gazietos". Dabar Račkauskui išvažiuojant, jo prieteliai savo "simpatijos" žodžius jam pareiškia.

Vienas jų rašo. "Nu tai jau Račkausko netekome. Nežinia kaip dabar mes gyvensime... Bet tegul jis sau ir keliauja kur nori, nes iš jo naudos turėjome kaip iš avino pieno".

Kiti jo prieteliai naudojasi proga ir socialistų lupomis sveikina. "V. K. Račkauskas — kaip prišliaužė prie "Tėvynės" redaktoriaus kedės, tada jis persitikrino, kad socializmas — tai tik saldi svajonė.

Dar įdomesnė pastaba vieno iš tautininkų, kurs "gerai" supratęs kokią jam vietą skiria valdžia atsiliepia: "Taigi musų dorasis p. Račkauskas važiuoja užimti Pilėno vietą... Kas dirba dabar valdžioje, tas sužiniai (sąmoningai) dirba reakcijai. Kuogi p. Račkauskas pasiteisins?"

Tos ir kitos "simpatijos" p. Račkauskui jam išvažiuojant iš Amerikos kalba apie jo čia įgytą pagarbą tautininkų — laisvamanių tarpe. Nors jis jiems tarnavo ir dirbo kaip jautis, juos mokino ir švietė savo tvirkinančių raštų vertimais, gavo sagtį kakton. Ką sėjai, tą ir piauni.

PER ŽIURONĄ BEŽVELGIANT.

Kuomet mes prisikišę žiurime į Europos įvykius, skaitome apie vsiokias ten revoliucijas, naudojamės daugiausiai sensacinėmis pamargintomis žiniomis, kurių gudrios telegramų agenturos mums nesigaili, dažnai skundžiamės pasaulio pabaiga!

Tiesa, pasaulis po didžiojo karo iššoko iš savo senų bėgių, bet perdaug viską tamsiomis varsomis dažyti negalima. Ypatingai paskutinės savaitės įvykiai rodo, kad senoji Europa gydosi iš savo žaizdų.

Italija pradėjo evakuoti Korfų salą, kuomet Graikija parodė savo viešą atgailą už militarinės italų misijos nužudymą. Fiume klausimas sklandžiai rišamas. Italijos ir Jugoslavijos susikirtimas eina pro taikos duris.

Roma ir Belgradas daro sutartį kuria Jugoslavija atsižadėdama savo pretensijų prie Fiume, gauna atlyginimą — koncesijas Dalmacijos pakraščiuose.

Ir kokiems karaliams veržtis prie Fiume, jeigu iš to nuolat kiltų konfliktai, susikirtimai kurie vis kurstytų prie neapykantos vieną tautą prieš kitą?

Tečiaus pilnai teisinga, kad Serbija turėtų uostą, nes jos ekonominei plėtotei reikalinga išeitis į Adriatiką. Jeigu italų pasiulymai duos galimybės Serbijai įsigyti uostą, svarbu by tik ne skandalingą Fiume!

Derybose, Italija reikalauja, kad Serbija astižadėtų steigti karo laivyną Adriatike. Tautinis italų interesas to šaukiasi. Susiderės, tik reiktų aiškių garantijų iš Italijos pusės, kad šioji nemanys Serbijos smaugti.

Kilęs triukšmas tarp Serbijos ir Bulgarijos neturi rimto pamato. Ir faktinai, Sofia turi užtektinai rupesčio darydama tvarką savo ribose, kur komunistai siaučia. Apie kitas avantiuras nėra ką svajoti.

Nenuostabu, kad Valstybės krizis pastatęs valdžion Zankoff'o kabinetą ir iššaukęs Stambulinskio mirtį, šiandien sukėlė reakciją. Žaizdos neužgijo.

Ispanijoje, kur generolas Primo Rivera įsteigė militarinį direktorijatą, tvarka įsigali. Komunistams ankšta. Žvejoti drumstame vandeny nesiseka. Operacija su Maroka pradėta. Tuotarpu viskas kaip sviestu patepta sukasi.

Bet ir čia, nesistebėkime jeigu vieną gražią dieną reakcija pakels galvą. Greičiaus išblaškyti negu nugalėti militarinio direktorijato priešai bandys keršinti. Kardu nugalėjus, kardu ir ginamos.

Vienok bene daugiausia ovacijų sukėlė Europoje francuzų spauda dėliai pasimatymo Baldwin'o ir Poincare's, Paryžiuje.

Prie arbatalėlės Baldwin'as buvęs labai Francijai nuoširdus ir prielankus Ruhro politikoje. Reiškia Vokietija prie sienos prispausta. Vokiečių kancleris prisipažįsta pralošęs Ruhro bylą; belieka atmesti pasipriešinimo taktiką kuri brangiai kainavo vokiečiams. Atlyginimo klausimas išrištas: reikia tik padiktuoti sąlygas ir Vokietija turės žemai, žemai nusilenkti francuzams.

Anglų spauda anaiptol nepritaria tokiai staigiai Francijos ir Anglijos brolybei ir labai šaltai tą pasimatymą komentuoja — aiškina.

Šiaip ar taip imsime ministerių pirmininkų pašnekėsį, Vokietija šiose aplinkybėse pasistengs imtis energingesnių priemonių, kad likvidavus šalies ekonominę katastrofą ir prisitaikinus prie gyvenimo butinybės. Gi nugalėjusi vidaus priešus, pranyks juodžiausias taškas kurs šiandien daug neramybės kelia.

Vienintėlė įstaiga, kuri dirba pinigus be išgarsimo, tai yra krašto iždinė (mint)....

Juo mažiau smegenų žmogus turi tuo lengviau jam yra "išeiti iš galvos"...

MUSŲ DIENŲ PRANAŠAI.

Pranašų gadynė atėjo. Visos šalys jų turi: Visokių jų ir esama: mažų ir didelių, linksmų ir liudnų, gerų ir blogų, pesimistų ir optimistų. Ar yra tikrų pranašų? Gal but. Yra tikrai melagingų. Kurie yra tikri? Kurie melagingi? Sunki mįslė, kurią tik busimos kartos įspės.

Pasaulio pabaiga.

Atsimename kaip prieš du, tris metus pranašauta apie pasaulio pabaigą. Buvo net tokių mokslinčių kurie pranašavo pasaulio katastrofos metus. Ir mes meldėmės, išpažinties ėjome kad nežuvus amžinai. Kiekvieną kartą tie pranašai apsiriko. Pažymėtieji metai praslinko ir pasaulis nesugriuvo. Saulė nesiliovė šildyti, žvaigždės mirgėti skliautuose, mėnulis šviesti, planetos suktis apie nepajudinamą šviesos ir šilumos vidurį — saulę, debesys vis klausosi vėjo, žemė vis sukasi apie savo ašį, augalai auga kaip augę, gyvuliai gyvena kaip gyvenę, žmonės vis mylisi arba neapsikenčia.

Žmogaus amžinybė.

Atėjo kiti pranašai kurie nupasakoja žmogaus amžinybę. Jų pranašavimas turįs įvykti po tukstantis devyni šimtai dvidešimts penktų metų. Bet prieš tai atsitiksianti didelė nelaimė su pasauliu. Pasaulis nebus išgriautas. Žmonės ne visi pražusią. Tie kurie išvengsią mirties amžinai nemirsią. Gyvenimas neturės pabaigos. Nieks daugiaus nemirsiąs. Net savižudybė nebus galima. Šis pranašavimas įvyksiąs? Susilauksime tų metų. Palaukime, su mirtimi kontrakto nedarykime. Pasijuoks iš tų pranašų visi plyšiai.

Pasaulis vis gyvuoja. Kiti pranašai atėjo, ateis jų ir daugiaus. Jie atneš linksmų ir liudnų naujienų. Klausykimės paskutinių dienų pranašavimų. Vienas yra liudnas, kitas linksmas pranašas.

Liudnas pranašas.

Pirmasai, remdamos neva mokslo argumentais, tvirtina, kad gan netolimoje ateity, ledynų laikotarpis grįšiąs. Anot šio "mokslavyrio", musų laikotarpis kuriame gyvename čia Amerikoje yra nelygas. Amerika virsianti milžinišku ledyno lanku. Musų dirvas, miškus, kalnus, pakalnes, ežerus, upes, miestus, farmas ledai apkaustys. Viskas sušals, jokia gyvybė neištvers. Daiktai ir visos esybės pranyks dėliai nepermaldaujamo šalčio. Nebebus daugiaus nei meilės, nei neapykantos, nei prietelybės, nei paniekos. Visa ir visa gyvybė užges.

Bet vėliaus, po tukstančių metų, ledai sutirps, augalai atgis, esybės naujos atsiras. Ir tuomet, kaip ir šiandien, atkas liekanas, ir naujieji žmonės teirausis: "kokios čia buvo kurios amžiais prieš mumis gyveno". Jie nežinos, kels ginčus, kaip daro musų dienų mokslininkai.

Gyvybė prasidės. Ji vėl pranyks kad ir vėl atsirastų. Ir įvairus laikotarpiai atsinaujins, vieni kitus paseks maždaug reguliariškais intervalais.

Mokslinčius kurs taip pranašauja, vienok turi savo priešą. Kuris iš jų tiesą kalba?

Linksmas pranašas.

Antrasai pranašas duoda daug vilties pasauliui. Jis sako, kad 2033 metais žmonija busianti laiminga. Žmogus nuo neatmenamų laikų pasmerktas sunkiam darbui, pirmojo vyro ir moteries basmės dėliai, į šimtą metų palengvins savo naštą. Jis tedirbs keturias (ne aštuonias!) valandas į dieną. Nebebus tuomet neapykantos žmonių tarpe, visuotina taika žydesianti. Karai bus atgyvenę savo laikus, išdilę atsiminimai. Ligos ir silpnybės nebelankys žmonių. Mikrobai busią garbingai nugalėti ir išvaryti iš žemės rutulio. Tobula sveikata, švarumas visuotina.

Bet kad susilaukus šios palaimintos valandos reikia kad šis pasaulis butų sunaikintas, kad žmonija pereitų per didžiausius kentėjimus, patirtų nepaprastų nelaimių. Negirdėti karai pakils tautų tarpe. Kraujas ir ašaros pasems žemę.

Visuotina neapykanta pagimdys visuotiną meilę, visuotina laimė išaugs ant visuotinos nelaimės griuvėsių. Bet kas žino ar tas pranašas gerai pramato ateitį? Vakar dienos pranašai apsimelavo, vienas skelbia nelaimę, kitas laimę.

Vienok visuomet bus lengvatikių kurie įtikės pranašams. Žmonija nesikeičia. Ji saugo savo pirmykštį tikėtinumą. Šiandien ji tiki tokiai pranašystei, ryt ji bus priešinga.

Gi jųs pranašai nepaisykite! Jųs visuomet turėsite avinų kurie jumis tikės. Žmogus nori buti prigautu!

MUSŲ ARTISTAI IR ARTISTĖS.

(Tęsinys).

P. Oleka. — Jaunas, energingas, aukštas, laibas, taisyklingų leitenanto manierų, proporcingų ir ryškių veido bruožų, švelnus, simpatingas, dėl kurio musų panelės iš proto kraustėsi. Balsas turtingas, nors savo maksimumo nepasiekęs.

Artisto svajonė—išmiklinus ir pilnai išlavinus balsą nustebinti musų publiką kuri pirmą kartą gal be entuziazmo jo klausėsi. Įsitikinęs į savo balso galimybes, nuoširdžiai pastudijavęs, artistas tikrai galėtų mus suklupdyti. Tai butų musų Šaliapinas!

Grįžęs Lietuvon, artistas matė reikalo pataisyti savo sveikatą. Buvo išvažiavęs į Vokietijos kurortą Bad Wildungen. Iš čia jis rašo įdomų laiškelį.

"Jau vakaras. Apačioje šoka — mat šiandien "Tanzabend" (Šokių Vakaras). Skelk juos pusiau! Tai vadinasi žmonės gydosi! Paklinvau į peklą. Sakė kad čion neduoda mėsos, neduoda vyno ir t. t., buk tai "košerna" virtuvė, o pasirodo kemša viską, bile tik pigiau.

Bet vanduo geras ir aš stropiai plaunu savo inkstukus Wildungeno vandenėliais. Birštone kaštuotų apie 500 litų į mėnesį, o čion aš tą pat gaunu už 300 litų, tik pridėjus kelionės išlaidas. Išeina tas pat, bet patogumai geresni, o labiausiai tai turiu progos pramokti vokiškai ir studijuoju su vokiečių operos dirigentu Albert'u.

Man esant Amerikoje, paleido apie mane paskalą, buk aš prarėkiau balsą... Tai aš jiems... daviau pipirų. Per Petrines dainavau Palangoje. "Lietuvos Žinių" 149 num. aprašė. (Čia mes paduodame ištrauką apie p. P. Olekos įvertinimą, kuri mums juoba įdomesnė, nes daug ginčų kelta del artisto dainavimo). Liet. Žinios rašo:

"Iš musų operos solistų koncertavo p. Vencevičaitė, p. Kudirka ir Petras Oleka. Jis dainavo pirmu kartu iš Amerikos sugrįžęs ir parodė savo meno didelę pažangą: šį kartą jo balsas skambėjo, man rodos, kažkaip laisviau gryniau, nei aš girdėdavau pirmiau. Tai balsas. Bet p. Oleka yra jau netaip sau geras, taip dainininkas — bet dainininkas vaidila, artistas visoj to žodžio prasmėj ir tąja savo antrąja ypatybe šį kartą Palangoj jis pasireiškė labai įdomiai. Dainuodamas jumoristines dainas, kaip antai, L. Giros "Stasys", "Daina apie blusą" ir t. t. savo "mefistofelizavimu" sukėlė ovacijas kurioms galo nebuvo. O kadangi jis tą dieną (per šv. Petrą) buvo dar varduvininkas ir jį sveikino "Dainos" choras, tai akies mirksniu aplink jį ir išdygo ištisas puikiausių Palangos gėlių darželis ir vainikai".

Toliaus tęsiant p. Olekos laišką skaitome:

O, tiesą sakant, aš iš Amerikos daug išsinešiau, tik ne pinigų. Geriausių pasaulinių muzikų ir dainių girdėjau. Brangi man mokykla.

Grįžtant prie Vokietijos gyvenimo, šiandien po repeticijos su dirigentu gavau pakvietimą čion koncertuoti su honoraru 15 milionų markių! Aš milionierius!

Pas juos tai "sehr gut" — labai gerai. Neapsiėmiau. Beto, besibastant Berlyne mane girdėjo keli Berlyno muzikai. Patarė man išmokti bent dvi vokiško repertuaro operas ir busią galima pakliuti vokiečių operon. Man tai butų labai sveika ir naudinga. Vokiečiai turi didelį refertuarą ir aš turėčiau stiprią konkurenciją, kas mane smarkiai akstintų prie darbo".

Kaip apsivers artistas, neteko sužinoti. Bet musų dažnai minimas p. P. Oleka labai gali kilti aukštyn. Netruksta jam Dievo dovanų, belieka tik linkėti kad jis jas pilnai išnaudotų. Pasisekimas neabejotinas. Lauksime jo ir vėl atsilankant pas mus.

Mok. Snaiguolė.

PANELĖS PADAUŽOS.

VIENO AKTO KOMEDIJA.

(Tąsa).

MARYTĖ: (Kuri stovėjo užsimąsčiusi ir galvą nuleidusi). Ir už tai tu sakai kad tavo draugai ir musų draugės mus ant liežuvių nešios kad ir jau mus vadina padaužomis.

ONYTĖ: (Į save nuliudusi). Puikus vardas. Niekas kitas to nesugalvojo kaip tiktai Amelija! Tai žolė!..

LUCIJA: (Susirupinusi). Kuomet močiutė apie tai sužinos! Tai tuokart mums prasidės nauja istorija! Oi! Oi!. Neteksiu lėlės, saldumynų. (Atsidusus). Bet močiutė prižadėjo daug dalykų Kalėdoms!

ONYTĖ: Tiesa, močiutė sakė nesyki. (Pamėgdžioja balsą senukės). A, ką reiškia tas, mano Onyte, kad kiek sykių pas jus ateinu — niekuomet jusų nerandu namie... Pistus palvalgiusios ir burnukių nenusišluosčiusios tuojaus išbėgate.

LEONAS: Dabar darykite ką norite, Aš sakiau jums kas reikėjo pasakyti. Atsiminkite, kaip pasiklosite taip ir išmiegosite. Sudiev! (Išbėga).

SCENA 6.

MARYTĖ: (Šaukia). Katre! (Kitos taipgi šaukia Katrę). Šiandien niekur neisiu, ne. (Su tvirtu pažadėjimu). Nei rytoj, nei poryt, net neisiu bažnyčion sekmadienyj.

LUCIJA: Ir aš taip-pat padarysiu. Pasiliksiu namie. Tegul saulė sau šviečia, kas man!

ONYTĖ: Vieną arba du kartu į savaitę užteks man. Paprašysiu mamos kad man leistų eiti sykiu su ja pasivaikščioti. (Katrė įbėga ir atneša tris skrybelės).

KATRĖ. Atsinešiau panelėms skrybėles.

MARYTĖ: (Rimtai). Mes niekur neisime....

ONYTĖ: Nors draugėms prižadėjom, bet visai neturiu noro eiti pasivaikščioti.

LUCIJA: (Į Katrę šnairuodama). Ar tu girdėjai, Katre, kaip jau mus musų draugai vadina? (Nutyla, nes Marytė ir Onytė traukia ją nematomai už drabužio). Na, ką darote, bučiau parvirtusi.

KATRĖ: Ar delto panelės namie pasiliksite?

MARYTĖ: (Su pagarba). Žinoma! Nedera taip dažnai iš namų išeiti. Po pamokų galima sau rasti daug kitokių darbų ir žaidimų.

ONYTĖ: Ir aš esu tos pačios minties. Turiu piano, knygų, siuvinių. (Ima siuvinį iš maišiuko). O, suradau... aš taip ieškojau! Tikrai bus graži staltiesė. (Sėdasi ant kedės ir siuva). Dabar gal nieks manęs nepravardžiuos padauža!

MARYTĖ: (Paima knygą nuo stalelio — atsisėda ant kedės, atidaro ją). Maironio Raštai! (Susigėdinusi). Taip ilgai nieko neskaičiau.

LUCIJA: (Matydama jog seserys užimtos darbu, dairosi po kambarį, tartum ieškodama kokio užsiėmimo. Bėga greitai prie piano, sėdasi ir garsiai skambina).

MARYTĖ. Ne taip balsiai, nes man trukdai. (Lucija skambina tyliau).

KATRĖ: (Žiuri stebėdamosi iš panelių pasielgimo ir kalba sau). Ką viskas reiškia? Kas jas ištiko? Kas jas permainė? (Į Paneles). Turiu jums pasakyti, kad jei nematyčiau savo akimis tai netikėčiau į tą ką dabar matau! (Išbėga).

MARYTĖ: (Skaito balsiai Maironio eiles; Lucija groja; Onytė retkarčiais pakelia galvą ir klausosi deklemacijos atydžiai).

SCENA 7.

KATRĖ: (Kaip Marytė nustoja skaityti pen vidurines duris įeina Katrė nešina laiškų). Prašau panelių, atnešiau jums laiškų.

MARYTĖ IR ONYTĖ. Ir mums?

KATRĖ: Taip, jums. Pasiuntinys prašė jums jį paduoti. Štai. (Paduoda laišką Onytei).

ONYTĖ: (Skaito antrašą). Gerbiamoms Panelėms Padaužoms. (Dusaudama).

MARYTĖ: (Gyvai). Tai ne mums!

LUCIJA. (Stojasi nuo piano). Kaip-gi ne mums juk Padaužoms, ar tai ne mes?

MARYTĖ: Ne mums!

KATRĖ: Išpildžiau prašymą — laišką atidaviau. (Išeina. Onytė padeda laišką ant stalelio — visos trys apeina aplink stalelį).

MARYTĖ: Ale, kas galėjo tą laišką parašyt ir kodel jį mums pasiuntė?

ONYTĖ. (Žiurėdama į konvertą). Aš sakau kad ne kas kitas kaip tiktai Amelija jį parašė. Tai jos raštas — jos sumanymas!

MARYTĖ: O aš sakau kad tai Vandos raštas. Galiu prisiekti kad tai jos darbas.

LUCIJA: O aš sakau (dusaudama) aš nieko — nesakau!

MARYTĖ: (Visos trys stojasi aplink stalelį). Atidarykime laišką, ar ne?

ONYTĖ. Žinoma, nes musų.

MARYTĖ: Kaip tai musų? Juk-gi mes nesivadiname Padaužos, mes — Kregždaitės.

LUCIJA: Žinoma kad aš esu Lucija Kregždaitė.

ONYTĖ: Traukime mazgelius! Labai įdomu žinoti kas tame laiške parašyta.

(Tąsa seka).

LIETUVIAI AMERIKOJE

CICEROS ĮVAIRUMAI.

Bazaras gerai sekasi.

Šv. Antano bazaras visu smarkumu eina prie užbriežto tikslo, t. y. prie 10 tukstančių pelno. Rugsėjo 23 d. padaryta apie $900. Mat, pirmą sekmadieny tukstantis, kitais sekmadieniais ir po tiek tai vyrai ne juokaukite su susirieteliais. Vot ką sako chicagiečiai apie mus. "Hm, jie moka girties, bet ir dirbti moka".

Mat pereitą sekmadieny buvo daug svečių iš Chicagos, jie atvažiavo pasimokyti kaip bazarą reikia varyti.

Federacijos su-mas.

Rugsėjo 23 d. įvyko Fed. 12 skyriaus mėnesinis sus-mas. Sus-mas gan skaitlingas, atstovų buvo beveik iš visų dr-jų, ir taip narių. Fed. gerai stovi, viskas tvarkoj, tad gerai ir sekasi.

Buvo išduotas raportas iš Fed. kongreso. Raportą išdavė F. Strelčiunas ir kun. A. Linkus. Raportas aiškus ir smulkmeniškai išdėstyta. Raporte pažymėta kokiu budu išrinkta Centro valdyba rugpj. 30 d. kuomet kongresas užbaigtas 29 d.

Taipgi apkalbėta, kad Centro skelbiamas vajus Seserų Pranciškiečių vienuolynui Ciceroj nebusiąs rengiama, nes sako lai rytiečiai rupinasi su Pranciškietėmis, o chicagiečiai turi Kazimierietes remti.

Skaitytas laiškas iš šv. Antano draugijos. Laiškas nepriimtas, nes ant jo nebuvo parašo nei pirm. nei raštininko.

Susirinkimą greit baigė, nes parap. bazaras turėjo tuoj prasidėti.

Niekas.

Tėvams ir Vaikučiams.

Šį vakarą, rugs. 25 d., bus organizuojama šv. Antano parap. jaunųjų choras. Tan choran įeina bernaičiai ir mergaitės, visi kurie tik turi balsus giedoti. Jaunųjų choras dalyvaus šv. Mišių pamaldose pusė po septynių sekmadienių rytais. Kadangi dauguma tėvų atsilanko į šias pamaldas, todel turės džiaugsmo girdėti savo sunelį ar dukrelę garbinant Dievą giesmėje. Garbinga toji vieta. Bernaičiams ir mergaitėms reiktų visiems tan choran susiburti. Čion bus galima laikas labai tiksliai sunaudoti. Bus ir Dievui garbė, ir jaunuomenei nauda, ir tėvučiams džiaugsmo. Taigi tėvučiai pasirupinkite kad jusų sunelis — dukrelė įstotų į šį Dievo garbintojų burį — chorą.

Zanavykas.

IND. HARBOR, IND.

Nors mes Harboriečiai savo lietuviškos mokyklos neturime, bet ačiu vietiniam klebonui kun. J. Čuberkiui lietuvių dvasia yra išturima, nes kas met per rugpiutį mėnesį yra mokomi vaikai lietuvių kalbos. Katrie tėvai leidžia savo vaikus nė vienas nesigaili. Didesnieji vaikai išmoksta neblogiausia lietuviškai paskaityti ir parašyti, todel ir tėvai jau neturi bėdos į Lietuvą laiško parašyti. Šįmet per visą mėnesį lankė mokyklą 114 vaikų. Harboriečiam ne prošalį butų rimtai pamąstyti apie įsteigimą savo lietuviškos mokyklos.

Rugpiučio 31 buvo vaikų pirmos šv. Komunijos priemimas. Labai malonu buvo žiurėti kaip vaikai tvarkingai buvo prirengti: išmokyti. Garbė už tokią gražią tvarką priklauso klebonui kun. J. Čuberkiui. Po viskam buvo vaikai su automobiliais nuvešti į studiją vietinio fotografo J. Prakaičio, 2525 Main st., kur buvo nutraukti paveikslai. J. Prakaitis yra geras fotografas, yra vertas lietuvių parėmimo.

Vestuvės.

Rugsėjo 9 vietinis klebonas kun. J. Čuberkis surišo moterystės ryšiu vietinius įžymius darbuotojus Petrą Rindoką su Ona Simoniute. Jaunoji daugiausia pardavė L. L. P. Bonų ir priguli prie šv. Cecilijos choro; yra gabi solistė, scenos milėtoja. Šliubas buvo vakare 6:30; žmonių įvairių tautų buvo pilna bažnyčia. Mat sena gyventoja, visų pažįstama ir milima. Vietinis klebonas pasakė jaunavedžiams gražų pamokslą, o vietinis šv. Cecilijos choras vedamas varg. A. Glemžos per šliubą gražiai pagiedojo "Veni Greator." Choras nuo savęs suteikė gražią dovaną.

Vestuvės buvo pavyzdingos: dalyvavo viet. klebonas kun. J. Čuberkis, svečiai iš Chicagos, Benton Harbor, Mich. ir kitur. Pasakyta daugel linkėjimo prakalbėlių. Ilgiausių metų jaunai porelei!

Choro balius.

Rugsėjo 16 d. buvo šv. Cecilijos choro balius. Žmonių buvo daug. Choras sudainavo gražių dainelių taip kad visi buvo patenkinti. Garbė choristam kad palinksminat mus. Lauksime daugiaus tokių smagių vakarų.

Balius — bazaras.

Rugsėjo 30 d. žada buti parapijos balius labai linksmus ir smagus, o spalio 7 d. bus šv. Pranciškaus atlaidai ir prasidės parapijos bazaras. Sako busiąs labai įvairius. Bus ir Raseinių Magdė su klumpium. Gi spalių 14 d. kaip girdėti žada buti didžiausias balius; jį rengia Rožančavos Moterų dr-ja. Girdėjau bus ir namie kepto kugelio.

Darbai.

Harbore darbai eina gerai ir iš kitur žmonės atvažiavę lengvai gauna darbo.

Ilganosis.

CHICAGOJ

IS TOWN OF LAKE.

L. Vyčių 13 kuopos įvyko susirinkimas trečiadieny rug. 19 dieną.

Šis susirinkimas nebebuvo labai skaitlingas, nes truputį lynojo, bet gi tai buvo gyvas. Žymią dalį to gyvumo sukėlė Inžinierius Žvirblis su Stanciku.

Taipgi daug gyvumo sukėlė prisirašydamas prie musų kuopos studentas Juozapatas Pautienis, kurs savo trumpa prakalbėle įnešė daug prakilnios dvasios į musų kuopelę. Kiek man teko patirti Pautienis yra atvykęs iš Reading, Pa. Chicagon tęsti filosofijos mokslą. Mes Vyčiai linkime jam kogeriausios kloties savo moksle.

Vytis.

BRIDGEPORTAS.

Lietuvos Vyčių 16 kuopos savaitinis sus-mas įvyko rugs. 19 dieną vyčių kambaryj. Susirinkimas buvo įdomus ir gyvai buvo svarstoma kuopos reikalai.

Tarpe kitko liko nutarta ateinančio mėnesio spalio 17 d., 7:30 val. vakare važiuoti į So. Chicago pas gerbiamą kun. Petraitį aplankyti jo astronomijos observatoriją. Praeitą metą 16 kuopa taipgi turėjo garbės aplankyti tą vietą. Visiems labai patiko pasižiurėti į mėnulį ir žvaigždes per tą milžinišką teleskopą (žiuroną) ir kun. Petraičio nuoširdus priėmimas ir draugingumas vyčiams. Taigi spalio 17 d. vakare turėsime dar progos pažiurėti į mėnulį ir žvaigždes per milžiniškus žiuronus.

Laike sus-mo moksleivis B. Balčiunas davė antrą paskaitą "The Cinema" anglų kalboje; paskaita visi labai įdomavo.

Jaunamečiams svarbu.

Jaunamečiai yra kviečiami išnaujo po vasaros atostogų lankytis ant sus-mų. Kuopa turi jau išrinkusi priežiurėtojus Berniukams yra naujas prižiurėtojas S. Šeinauskas, o mergaičių tebėra ta pati kur pirma buvo vytė P. Jurevičiutė. Ateinančiam trečiadienio vakare esate visi kviečiami ateiti, bus paskirtas jums patogiausias laikas laikyti susmams ir žaislams. Laikas iš naujo pradėti ką nors veikti. O ką veikti tai jus patys galėsite sau pasirinkti kas jums bus tinkamiausias.

Korespondentas.

WAUKEGAN, ILL.

Kuprotas Oželis.

Spalio 7 d. Sv. Baltramiejaus choras vadovaujant varg. N. Kuliui važiuos į Kenosha, Wis. ir vaidins Pociaus operetę" "Kuprotas Oželis". Vakaras bus parapijinėje svetainėje.

Šį veikalą tas pats choras vaidino Waukegane pernai ir labai puikiai pasisekė. Kaip girdėtis iš Kenoshos veikėjų, tos kolonijos lietuviai jau senai laukia šios operetės ir žada gausiai atsilankyti kada Waukegano choras atvažiuos šia operetę išpildyti. Kadangi jau antru žygiu ją vaidina, tai galima tikėtis jog bus patenkinančiai atliktas.

Trimi.

GERAS DEL VISŲ

Kadangi jie rupestingai padaryti ir garantuoti, jog kiekvienas HELMAR yra iš 100% Tyro Turkiško Tabako, HELMARAI geri del kiekvieno.

HELMARAI yra geri del jus, kadangi yra iš 100% Tyro Turkiško Tabako.

Kadangi jie yra supakuoti kistose skrynutėse, kas apsaugoja juos nuo susilaužymo ir susimankymo, HELMARAI yra visados švieži.

ATSIMINK SKRYNUTĘ IR VARDĄ

Anargyros

Išdirbėjai augščiausios rųšies Turkiškų ir Egyptiškų Cigaretų pasaulyje.

HELMAR

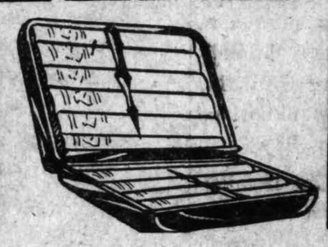

AR ŽINAI KAD

Paskutinei All-Russian Agrikulturos Parodo Maskvoj 26 Amerikoniškos firmos ėmė dalyvuma. Taip-gi ir keleta Kolegijų ir Universitetu Amerikoniškų Scientific Draugijų buvo reprezentuojama šioj parodoj. Rusu specialistai ypačiai atkreipė domos į scientifiška prezentacija Amerikoniškos systemos universitetuose agrikulturos darbe ir patarimus kokie yra duodami ukininkams. Ar žinai kad Helmar Turkiški cigaretai turi geriausia tabaka cigaretams? (Apgr.)

PINIGUS LIETUVON

Nusiunčiame Telegramu per 2 dienas. Perlaidomis per 25 dienas. Turime tiesiogynius susisiekymus su Lietuvos Bankais. Pasinaudokite proga siunsdami pinigus Lietuvon per

CENTRAL MANUFACTORING DISTRICT BANK

1112 W. 35-th St. Chicago.

Turtas virš $7,000,000.00

Lietuviai Daktarai

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos nariai.

Dr. A. J. Bertašius (Bertash)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3464 So. Halsted Str.
Ofiso Val.: 1-3 po piet 6-8 vak.
Residencija 3159 So. Union Ave.
Tel. Boul. 5913 Tel. Yds. 1699

Tel. Blvd. 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Seredomis nuo 4 iki 9 vakare.

Tel. Canal 257, Vak. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas Ir Chirurgas
1521 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryte: 1 iki 4 po piet: 6 iki 9 vakare

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032
Valandos — 8 iki 11 12 ryto po piet 5 iki 8 vak. Nedėliomis ofisas uždarytas.

DR. A. L. YUŠKA
1900 So. Halsted Str.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: 10 ryto iki 12 po piet. 5 iki 7 val vakaro.
Res. val.: 2 iki 4 po piet. 4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 6093

Tel. Boulevard 2460
DR. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street
Chicago, Ill.

Tel. Blvd. 1401.
Dr. V. A. ŠIMKUS
3315 So. Halsted Street
Valandos: Nuo 9 iki 3 dieną. Nuo 7—9 vak.
Nedėliomis 9 iki 12 dieną.

Dr. M. Strikol'is
Lietuvis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4601 So. Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Val.: 2 iki 4 ir 6 iki 8
Ned. 10 iki 12
Namai: 6041 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Val.: pagal sutartį.

Tel. Lafayette 3415
DR. C. K. ČERYS
(CHERRY)
DENTISTAS
Perkėlė savo ofisą į Brighton Park
4454 So. Western Avenue
(Kamp. 45 St.) Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 3 po pietų iki 9 vakaro; Subatoms nuo 9 ryto iki 9 vak.; Nedėlioms nuo 10 iki 12.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIS GRABORIUS
3214 W. 23-rd Pl. Chicago, Ill
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbą busite užganėdinti. Tel. Canal 1271—2199

Telefonas Boulevard 4139

A. Masalskis
Graborius
Patarnauju laidotuvėse vestuvėse, krikštynėse ir kituose reikaluose. Kainos prieinamos.
3307 Auburn Ave. Chicago.

Dr. Helen M. Wisnow
LIETUVAITĖ DENTISTĖ
2137 South Cicero Avenue
(Arti Douglas Elevator)
Ant antrų lubų, room 5.
Tel. Cicero 5526
Valandos: nuo 9 iki 12 ryte; nuo 1 iki 5 po piet; nuo 6 iki 9 vak.

Tel. Boulevard 0537
Dr. Marya Dowiat-Sass
1707 W. 47-th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dieną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Jau Sugryžo iš Tolimos Kelionės.
Dr. A. Račkus
Ligonius priima kasdien nuo 2 val. po piet iki 8 val. vakaro. Seredomis ir Nedėliomis ofisas uždarytas. Profesionalį patarnavimą teikia savo ofise:
1411 So. 50-th Ave.
Cicero, Ill.

Dr. Maurice Kahn
Gydytojas ir Chirurgas
4631 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994
Valandos:
Nuo 10 iki 12 piet.
Nuo 2 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

Rezid. tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693
Dr. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Specialistas Moterišku, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3335 S. Halsted St.
Val.: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8vak. Ned. 10—12 d.
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago.

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
4608 So. Ashland Avenue
Chicago. Ill.
Val.: 9 ryto iki 12 piet: 1 po piet iki 3 po piet: 6:30 vak. iki 9:30 vak.

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu 4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIJALISTAS
Džiovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10 — 12: nuo 2—5 po pietų: nuo 7—8:30 vakare.
Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

Dr. Makaras
LIETUVYS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Už Chicagos greičiausiai ir arčiausiai pasiekiamas sekančioms kolonijoms: Indiana Harbor, East Chicago, Hammond, Gary, Harvey, Steger, ir Joliet. Todel visokiais reikalais kreipkitės:
1444 WENTWORTH AVE. CHICAGO HEIGHTS, ILL. Tel. 494
Ketvergo vakarais: 10453 S. State St. Roseland. Tel. 349.

Telefonas Seeley 7439
Dr. I. M. Feinberg
Gydo specialiai visokias vyrų ir moterų lytiškas ligas.
2401 Madison Street
Kamp. Western Ave. — Chicago
Valandos: 2—4 po pietų 7—9 vak.

Tel. Lafayette 4225
PLUMBING
Kaipo lietuvys, lietuviams visados patarnaujų kuogeriausia.
M. YUŠKA
3328 West 38-th Street

Res. Tel. Republic 7812
6117 South Talman Ave.
Val: nuo 9 iš ryto iki 12
Dr. FELIX A. MANELIS
NAPRAPATH
3267 So. Halsted St. Chicago.
Ofiso val: Nuo 1—5 vak. ir nuo 7—9 vak. Tel. Boul: 2777

Rezidencijos Tel. Brunswick 4887
Dr. C. YUCIUS D. C. Ph. C.
CHIROPRACTIC GYDYTOJAS
Be gyduolių, be operacijos
Val. 9-1; 5-8 P. M. Šventad. 9-12
1579 Milwaukee Avenue
Kamp. Robey ir North Ave.
Ofiso Telef. Brunswick 5385

Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Telef. Lafayette 4146

CLAY AWAY THE YEARS
Apply Boncilla Beautifier casmic clay to your face, and rest while it dries, then remove and see and feel the wonderful difference in the color and texture of the skin. §
Guaranteed to do these definite things for the face or money refunded. Clear the complexion and give it color. Lift out the lines. Remove blackheads and pimples. Close enlarged pores. Rebuild facial tissues and muscles. Make the skin soft and smooth. §
You can obtain regular sizes from your favorite toilet counter. If not, send this ad. with 10 cents to Boncilla Laboratories, Indianapolis, Indiana, for a trial tube.

LIETUVIAI ADVOKATAI

Tel. Dearborn 9057
A. E. STASULANI
ADVOKATAS
Vidurmiestij Ofisas
Room 1726 Chicago Temple Bldg.
77 W. Washington St.
OFISAS CICERO
1314 So. Cicero Avenue,
Panedėlio, Seredo ir Pėtnyčios vak.
Tel. Cicero 6048

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 530
Telefonas Central 6220
Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonas: Yards 4681

J. P. WAITCHES
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 514-516-127 N. Dearborn Str. Tel. Randolph 5584
Vakarais: 10736 S. Wabash Ave Roseland Tel. Pullman 6377

A. A. Slakis
ADVOKATAS
Ofisas Vidurmiestyje
CHICAGO TEMPLE BUILDING
77 West Washington Street
Room 1726 Tel. Dearborn 9057
Namų Tel. Hyde Park 3395

S. W. BANES
ADVOKATAS
79 W. Monroe Street
Room 904 — Telef. Randolph 2900
Val: Nuo 9 ryto iki 5 po pietų
Vakarais: 3203 So. Halsted Str.
Telef. Yards 1015
Chicago.

CHICAGOJE

"REIDAI" IR AREŠTAVIMAI.

Chicagoj policija atlieka didelius "reidus" (puolimus) ir areštavimus. Tai policijos kova "bootlegeriams." "Reidai" daugiausia atliekami įtariamuose saliunuose ir kituose girtuoklybės urvuose, kur žmonės praranda turtą, sveikatą ir pagaliaus be laiko keliauja į kapus.

Per praėjusių porą vakarų atlikta daugiaus šimto kratų ir areštuota daugiaus tukstančio asmenų.

Miesto taryboje organizuojama opozicija prieš majorą ir policiją del tų "reidų." Kiek žinoma, majoras nieko iš to nedaro.

Žmogžudysčių reikale policija neatliko jokios pažangos. Sunkus daiktas susekti tuos, kurie del alaus vedė kovą ir žudėsi. Kai-kas spėja, kad galvažudžiai buvę pakviesti iš kitų miestų. Jie niekam nežinomi ir nepažįstami.

APIPLĖŠTAS TEATRAS.

Penki ginkluoti plėšikai vakar rytą užpuolė Keystone teatrą, kuomet savininkas skaitė pinigus.

Atėmė apie 1,000 dolerių piktadariai pasprudo automobiliu.

PLĖŠIKAI IEŠKOMI CHICAGOJE.

Keletas plėšikų šeštadienį apiplėšė miestelio Republic, Mich., banką. Gauta žinių, kad plėšikai su 10,000 grobiu pasukę ant Chicagos. Visos Chicagos apylinkės saugojamos.

DAUG ALKOHOLIO PAIMTA.

Iš New York Central geležinkelio vagonų Chicagoje prohibiciniai agentai vakar konfiskavo pusę miliono dolerių vertės alkoholio, kurs buvo pažymėtas kaipo "plaukų tonikas"

IŠ WEST SIDĖS.

Rožinis balius.

Aušros Vyrų ir Moterų Draugijos balius įvyks subatoje, rugsėjo 29 d. Kačinsko svet. Šis balius busiąs vienas iš gražiausių balių, nes muzika busianti net iš paties Kauno. Taigi reikėtų skaitlingai į šį balių visiems atsilankyti.

Vyčiai rengiasi prie vakaro.

L. Vyčių 24 kp. turėjo susirinkimą Aušros Vartų par. svet. rugsėjo 20 d. ir nutarė rengti net du vakaru. Vieną Aušros Vartų par. svet. o kitą Meldažio svetainėje. Surengti vakarui išrinkta komisija iš A. Valonio, St. Cibulskio, K. Antanaitytės ir E. Miliauskaitės. Komisija gana veikli, manome, kad jie surengs gražų vakarą.

Taigi tame susirinkime p. A. Valonis ir St. Cibulskis išdavė raportą iš L. Vyčių Seimo. Raportas priimtas su gausiu delnų plojimu.

Rengiasi Bobravičiaus Koncertan.

Iš Westsaidės labai daug rengiasi važiuoti į Bobravičiaus koncertą, kuris įvyks Spalio — October 5 d. Orchestra Hall. Žinoma, kas gi nenorės išgirsti p. Bobravičiaus paskutinio koncerto!? Visi jį nori išgirsti už tai daug rengiasi važiuoti.

Žvalgaitis.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS VAKARIENĖ.

Šv. Jurgio parapijos vakarienėj žadama buti kas tokio nepaprasto.

Mat parapijos metiniame susirinkime, šiais metais nutarta rengti metinio bazaro vietoje dvi vakarenį, kur parapijonai susėję į kruvą, kaip viena didelė šeimyna galėtų pasivaišinti prie puikios muzikos ir gražaus programo pasikalbėti, šeimyniškai pasitarti apie savo, ir savo parapijos, bei mokyklos reikalus ir, vietoje visą mėnesį ar daugiau, kaip bazare dirbti ir pinigus leisti, kurių pusė eina žydams už daiktus laimėjimams. Jei matosi reikalas verčiau sumesti, suaukuoti po kelis dolerius ir viskas.

Vienas toks puikus ir milžiniškas vakaras arba vakarienė buvo po Velykų. Labai puikiai pavyko. Aukų nemaža, o žmoniškumo ir programo gražumo, mieste nei už 5 dolerius nepirktumei.

Dabar jau tik ir kalbama visur po namus, krautuvėse, dirbtuvės ir draugijų susirinkimuose kad 30 d. šio mėnesio busianti dar didesnė ir puikesnė vakarienė, nes apart kitų įvairumų bus dar gerb. kun. klebono varduvės. Šeimininkės planuoja valgius, pas biznierius užsakinėja, o musų geri biznieriai, kaip girdėtis, puikiausias mėsas aukuoja, dykai duoda. Vargonininkas p. Sauris miklina chorą, artistai ir garsus kalbėtojai ruošiasi, draugijos savo susirinkimuose tariasi kokiu budu imti dalyvumą. Visi laukia tos puikios didelės, iškilmingos Šv. Jurgio parapijos vakarienės, ir tik klausia kiek dar dienų iki 30 d. rugsėjo. Sako, 6 val. vakare jau aš busiu puikio Šv. Jurgio svetainėje už stalo, kad kartais pasivėlinus nebeįtilpčiau.

Parapijonas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAS

A. J. Lazauskui. — Tamstos pranešimo įdėti nebuvo galima, nes sakoma: "Antradieny, rugs. 7 d." Rugs. 7 senai praėjo. Praneškit tikrą laiką, įdėsime.

PRANEŠIMAI.

WEST SIDE. — Liet. R. K. Labd. Sąj. Centro susirinkimas įvyks, trečiadieny, rugs. 26 d. Aušros Vartų parap. svetainėj. Kviečiame iš visų kuopų, atstovus bei atstoves skaitlingai atsilankyti į susirinkimą.

Valdyba.

FEDERACIJOS SUSIMAS.

TOWN OF LAKE. — A.L.R.K. Federacijos 7-to skyriaus svarbus susirinkimas įvyks antradieny, rugs. 25 d. 7:30 val. vak. bažnytinėje svetainėje.

Delegatai-ės maloněkite skaitlingai susirinkti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui.

Susirinkite punktualiai.

Rašt. **Z. Jurgaitė.**

TOWN OF LAKE. — Labd. Sąj. 1-mos kp. mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 25 d. 7:30 val. vak. Šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambaryje.

V. Galnaitė rašt.

AR ŽINAI KAD

"Ekonomiczeskaja Žyzn" laikraštis rašo kad po konklusijai komercijinės sutarties kuri įvyko tarpe Lenkų ir Turkų tuojaus pasirodė straipsniai Turkų laikraščiuose kad trumpu laiku ketinama pradėti vertelgystę tarpe šių dviejų šalių. Ar žinai kad Helmar Cigaretai duoda tau kokybę gi kiti cigaretai tiktai kiekybę. (Apgr.)

REIKALINGA

REIKALINGA moteris ar mergina prie namu darbo. Atsišaukite

W. J. STANKUNAS
3315 So. Halsted St.
Telef. Yards 1546

A. ✝ A.

PADĖKA.

Dalyvavusiems a. a. Leono Montvilo laidotuvėse arba prisidėjusiems prie to širdingiausiai tariame padėkos žodį gerb. kun. A. Briškai, kun. J. Šiaulinskui, gerb. Seserys Kazimierietėms kurios dalyvavo su visos mokyklos vaikučiais. Taipgi širdingai ačiu vargoninkui Žiliui kuris puikiai sugiedojo su vaikučių choru. Ačiu visiems kurie aukojo gėlės. Ačiu giminėms, pažįstamiems ir visiems dalyviams taipgi ir graboriui J. Eudeikiui.

Liekame su gilia pagarba:

Nabašninko tėvas
Teodoras Montvilas
Jo žmona
Zofija Montvilienė.

GAVO PINIGUS LIETUVOJE

KURIUOS SIUNTĖ PER "DRAUGĄ" ŠIE ASMENIS:

Smulskis Jonas
Bakšaitis Ignas (Detroit, Mich.)
Laurinaitis Klemensas
Žemaitis M. (Philadelphia, Pa.)
Klapatauskis Vl. (Ind. Harbor, Ind.)
Serva Domininkas
Kučinskaitė Barbora
Simonaitis Ignas
Galkontas Juoz.
Rymas Antanas
Butkevičius Juoz.
Česiunienė Gras.
Vinauskas J.
Šaltainis Anicetas
Lukaševičienė M.
Gribauskas Pranas (Rochester, N. Y.)
Dabošinskas Jonas
Mankus Jurgis
Zupustas Jonas
Paškauskas J. Kun.
Mačienė Ona
Rubinienė Domicele
Sloksnaitienė Ona.
Beržanskis T.
Žagunienė Albina
Mockus J.
Vasaitis Sal.
Pilipaitis Kaz.
Jonikaičaitė B.
Balsevičienė Juz.
Miller Paul (St. Louis, Mo.)
Sudimtas Juoz.
Zgrunda Kaz. (Kenosha, Wisc.)
Filipavičius B.

DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
2334 So. Oakley Ave. Tel. Roosevelt 7791
Atdaras kasdieną, išskyrus šventadienius iki 8 v. v

PARDAVIMUI. BIZNIS

PARDAVIMUI bučernė ir grocernė su namu arba be namo Brighton Parke. Del tolesniu informacijų telefonuokite

Lafayette 5354

ANT PARDAVIMO bučernė lietuvių apgyventoj vietoj, biznis nuo seno išdirbtas, parsiduoda iš priežasties nesveikatos. Atsišaukite šiuo adresu:

N. Čekanauskas
4438 So. Hermitage Ave.
Telef. Boulevard 7618

ANT PARDAVIMO Kepykla (Piekarne) geroje Lietuvių apgyventoje vietoje arti Šv. Antano parapijos ir gera proga įsigyti gerą biznį. Parsiduoda pigiai. Norintis pasinaudoti šia proga, kreipkities ant šio antrašo:

1434 South 49-th Court
Cicero, Illinois.

NAMAS

ANT PARDAVIMO 6 kambarių namas su basementu, elektra gazas ir vana, lotas 125x25 2141 W. 22-nd Place. Maža mokestis iškalno o likusius kaip randa. Atsišaukite ant pirmu lubu po 6 val. vakare.

1952 W. 21 Place

A. Michnievicz-Vidikiene
AKUŠERKA

3101 S. Halsted St
Kampas 31 gatvė
Phone Yards 1119
Viename ofise su Dr. J. F. Van Paing.

Sąžiningas patarnavimas prie gimdymo. Visoki patarimai dykai.

Valandos: nuo 7 ryto, iki 13, nuo 6 iki 9 val. vakare.

Remkite savuosius.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

TONSILUS IŠIMU

PO BULIAUSIOMIS MOKSLO PRIEMONĖMIS:

1.—be peilio,
2.—be kraujo,
3.—be marinimo,
4.—be skausmo,
5.—be jokio pavojaus sveikatai.

Po operacijos žmogui nereikia gulėti lovoje, nereikia sirgti, nereikia gaišti nuo darbo, nereikia kentėti sopulių; žmogus gali tuoj valgyti, dainuoti ir jausties linksmai.

Patariamus tonsilų reikalais duodu uždyka.

Žmonės yra maloniai kviečiami atlankyti mano kliniką, — kuriems patarnavimu yra pilnai užganėdinti.

DR. AL. M. RAČKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Obstetrikas,
1411 South 50-th Avenue Cicero, Illinois.

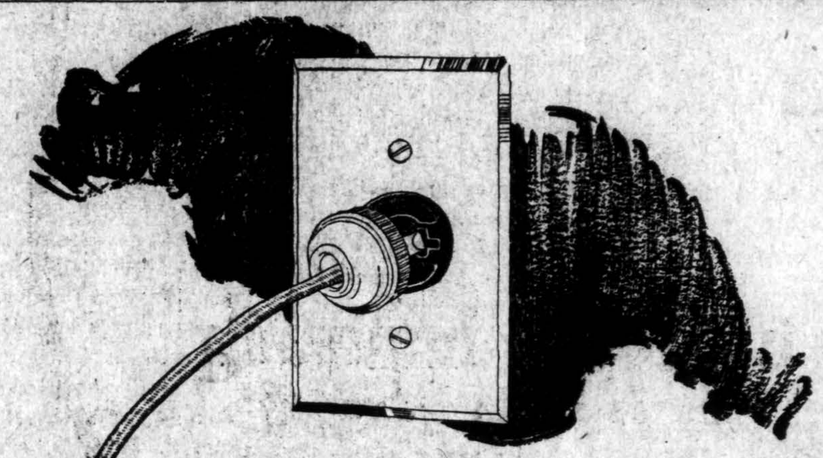

Įsitaisyk vieną iš šių
Parankių Prietaisų

TA maža metalinė lentelė kuri yra įtaisyta sienoj ar netoli grindų vadinama "convenience outlet" — yra tai paranki išlaida elektros srioves kuri laukia jums patarnauti.

Ji yra labai paranki turint grindine lampa arba ant stalo pastatomaja lampa todel, kad reikia turėti ilgu dratu. Norint pridėti vacuum cleaner, ar elektros fana begalo paranku užtat kad nereikia lipti ant kėdės kad pritaisyti prie lampos arba ištesti drata per visa kambarį.

Įsitaisyk bent viena kiekvienam kambary. Jeigu manai statyti nama tai — įsitaisyk ir daugiau. Juos galima įsitaisyti už labai prieinama kaina. Savininkai padvigubina kaina namo įvedant tokius parankumus.

Norint sužinoti atsakantį kontraktorių savo apylinkyj pašauk Randolph 1280 — Local 287

"Parankys įtaisai namuose padaro namus parankesniais."

Commonwealth Edison Company
72 West Adams Street

NAUDINGA YRA SKAITYTI PAGARSINIMUS

ŽAIDIMŲ KNYGA.

Iki šiol mes amerikiečiai neturėjome žaidimų knygos iš kurios butume išmoke tinkamų žaismių. Štai, dabar ką tik gavome ją iš Lietuvos kurioje yra 102 įvairus žaidimai. Šie žaidimai labai tinkami žaisti išvažiavimuose, piknikuose ir įvairiuose pasilinksminimuose. Taigi labai pravertu kiekvienam tokią naudingą knygą įsigyti.

Kaina tik ..... 60c.

"DRAUGAS" PUB. CO.
2334 South Oakley Avenue Chicago, Ill.